

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 21.10.2019 по 25.10.2019

2019/37

Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF LAPSHINA AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 65031/16 and 2 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились, що їх затримання відбулось всупереч вимогам статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція) (право на свободу та особисту недоторканність).
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KOŽUL AND OTHERS v. BOSNIA AND HERZEGOVINA <i>(Application no. 38695/13)</i>
Зміст:	<p>4 лютого 2002 року місцеві органи влади зобов'язали приватну компанію П. демонтувати промислові споруди, які були незаконно збудовані поряд із будинками заявників. Це рішення набуло чинності 18 квітня 2002 року.</p> <p>13 жовтня 2005 року Конституційний суд встановив наявність порушення права заявників на справедливий суд та зобов'язав місцеві органи влади негайно виконати рішення від 4 лютого 2002 року. Конституційний суд не вважав необхідним розглядати скарги заявників за статтями 8 та 13 Конвенції, статтею 1 Першого протоколу до Конвенції.</p> <p>27 травня 2006 року Конституційний суд встановив, що рішення від 13 жовтня 2005 року не було виконане.</p> <p>Місцева влада подала більше тридцяти тендерних заявок для пошуку компанії з демонтажу незаконного будівництва, проте безуспішно. Більше того, вона оштрафувала компанію П. більше ніж тридцять разів у зв'язку із невиконанням рішення про демонтаж споруд.</p> <p>Проте станом на дату, доступну ЄСПЛ (18 березня 2019 року), рішення Конституційного суду залишалось невиконаним.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).

Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BARSOVA v. RUSSIA <i>(Application no. 20289/10)</i>
Зміст:	Справа стосувалась незабезпечення органами влади держави захисту заявниці від домашнього насильства з боку її чоловіка, який займав високу посаду у системі правоохоронних органів.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF KONSTANTINOV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 15364/11 and 2 others – see appended list)</i>
Зміст:	Заявники скаржились на те, що остаточні судові рішення, постановлені на їхню користь, не були виконані.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо всіх заявників. Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) щодо всіх заявників.
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SEVASTYANOV v. RUSSIA <i>(Application no. 66355/11)</i>
Зміст:	6 квітня 2011 року патрульна поліція склала протокол про вчинення адміністративного правопорушення у зв'язку із відмовою заявника пройти дихальний тест. 28 квітня 2011 року мировий суд судового округу Тюменського району Тюменської області визнав заявника винним за пред'явленим обвинуваченням та вилучив його посвідчення водія строком на один

	<p>рік та шість місяців. Своє рішення мировий суд мотивував протоколом про адміністративне затримання та іншими поліцейськими документами; звітом про відмову заявника пройти дихальний тест; письмовими показаннями С. та Я. (які були свідками події, та підписали протокол, підготовлений поліцією, та медичний висновок, складений в їх присутності).</p> <p>Мировий суддя також прийняв до уваги згоду заявника на проведення слухання його справи за відсутності адвоката, який не міг бути присутнім на слуханні.</p> <p>Заявник не визнавав себе винним. Він заявляв, що не перебував у стані алкогольного сп'яніння 6 квітня 2011 року; що, він був пасажиром автомобіля, а не водієм; що він пройшов дихальний тест, який підтвердив його тверезий стан.</p> <p>9 травня 2011 року заявник подав апеляційну скаргу, в якій вказував, що мировий суддя мав би допитати С. та Я., а також офіцерів патрульної поліції, а також викликати для допиту П. та Сем. як свідків сторони захисту.</p> <p>Зрештою, заявник звернув увагу, що, всупереч висновкам мирового судді, він не погоджувався на розгляд справи за відсутності свого адвоката.</p> <p>27 травня 2011 року Тюменський окружний суд Тюменської області підтримав рішення суду від 28 квітня 2011 року. Заявник не був присутнім на судовому засіданні. Суд вказав, що заявника було повідомлено про дату та час судового засідання та відкрив слухання у справі, під час якого розглянув матеріали справи та допитав офіцера поліції Ст., який ініціював провадження про адміністративне правопорушення проти заявника.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 підпунктів «с» та «д» пункту 3 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>22/10/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>22/10/2019 (Комітет)</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF KURATOV AND OTHERS v. RUSSIA <i>(Applications nos. 24377/15 and 2 others – see appended list)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявників було притягнуто до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень. Суди розглянули їхні справи за відсутності сторони обвинувачення.</p>

Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (Конвенція).
Назва:	<u>CASE OF KIPS DOO AND DREKALOVIĆ v. MONTENEGRO</u> (Application no. 28766/06) Щодо справедливої сатисфакції.
Зміст:	Справа стосувалась питання справедливої сатисфакції у зв'язку із відмовою органів влади надати заявникам дозвіл на будівництво торгового центру. <i>Рішенням Суду</i> від 26 червня 2018 року було встановлено порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд впродовж розумного строку) статті 13 Конвенції (право на ефективний засіб правового захисту) та порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) та присуджено компенсацію немайнової шкоди та судових витрат.
Констатоване порушення (стаття):	Держава-відповідач має сплатити впродовж трьох місяців з дня набуття рішення статусу остаточного на користь першого заявника 4 535 595,20 євро компенсації матеріальної шкоди та плюс будь-які відсотки.
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF DELI v. THE REPUBLIC OF MOLDOVA</u> (Application no. 42010/06)
Зміст:	Заявник стверджував, що суддя, який визнав його винним у неповазі до суду, був упередженим. Він також скаржився, що Кишиневський апеляційний суд не повідомив його належним чином про судові засідання. Заявник – адвокат/юрист представляв сторону Х. у цивільному провадженні в Чоканському районному суді проти іншої сторони Ю. 15 червня 2006 року в цій справі відбулося судові засідання, судом

	<p>в якій одноособово виступав суддя Б.</p> <p>За твердженнями заявника, в певний момент судового засідання, він висловив протест судді, який озвучував залякування на адресу Х. У відповідь суддя пригрозив, що заявника може бути видалено із зали судового засідання або навіть ув'язнено.</p> <p>Протокол судового засідання відображав те, що заявник ображав адвоката протилежної сторони у справі, і його поведінка була деструктивною.</p> <p>Окрім іншого, протокол судового засідання містив здійснений помічником суду за вказівкою судді запис про накладення на заявника штрафу за неповагу до суду.</p> <p>Заявник подав заперечення на протокол судового засідання, вказуючи, що він не був точним, і суддя дав розпорядження помічникові суду не здійснювати запис їхньої суперечки.</p> <p>Примітно, що заявник ніколи не отримував відповідей або рішень суду щодо наданих ним заперечень.</p> <p>15 червня 2006 року заявник подав клопотання про відвід судді Б.</p> <p>Інший суддя, який розглядав клопотання, цього ж дня відмовив у його задоволенні, оскільки встановив, що підстави для відводу судді, на які посилався заявник, не кореспондуються із положеннями національного законодавства. Після цього розгляд цивільної справи продовжився.</p> <p>23 червня 2006 року заявник подав касаційну скаргу через суд першої інстанції, в якій поскаржився, що його заперечення на протокол судового засідання не були приєднані судом до матеріалів справи, як того вимагає закон. Окрім цього, заявник вказав, що він не отримав судового рішення про накладення штрафу за неповагу до суду.</p> <p>6 липня 2006 року скарга заявника була відхилена; у своєму рішенні суд повторив зміст рішення суду першої інстанції і зазначив, що заявника було викликано для участі в судовому засіданні.</p> <p>Станом на 11 жовтня 2006 року розгляд цивільної справи між Х. та Ю. все ще тривав, в ході якого сторони уклали угоду про врегулювання спору, підтвержену судом 25 грудня 2006 року.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) у зв'язку із відсутністю неупередженості Чоканського районного суду.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції з причини нездатності належним чином викликати заявника на судові слухання у Кишиневському апеляційному суді.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>22/10/2019</p>

Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF EL OZAIR v. ROMANIA (Application no. 41845/12)
Зміст:	<p>В ніч з 16 на 17 жовтня 2010 року, перед відправленням до Лівану, заявника було зупинено працівниками митної служби до виходу із зони митного контролю. Під час опитування, заявник повідомив працівникам, що він при собі мав 13 500 доларів США, і що така сума не перевищує межу в 10 000 євро для її декларації.</p> <p>Надалі в присутності заявника митні працівники оглянули його багаж. Додаткова сума в 80 000 доларів США була знайдена захованою у взутті.</p> <p>Знайдена у багажі сума коштів була конфіскована на місці, заявника було оштрафовано на 8000 румунських леїв (приблизно 1800 євро на час подій).</p> <p>2 листопада 2010 року заявник подав позов до суду, вимагаючи скасування протоколу про адміністративне правопорушення. Він стверджував, що отримав кошти в результаті продажу автомобіля та частки у праві власності на квартиру у м. Бухарест. На підтвердження цього ним були надані копії відповідних угод.</p> <p>Суд першої інстанції відхилив позов заявника своїм рішенням від 15 березня 2011 року. Суд встановив, що заявник мав намір приховати суму коштів у розмірі 80 000 доларів США для того, щоб уникнути декларування. Окрім цього, суд вирішив, що штраф, накладений на заявника, був пропорційним серйозності вчиненого правопорушення, і повторив, що конфіскація суми коштів, яка перевищує поріг в 10 000 євро, передбачена законом, а тому є обов'язковою.</p> <p>Заявником була подана апеляція, проте 19 лютого 2012 року суд апеляційної інстанції підтримав рішення суду першої інстанції.</p> <p>Заявник скаржився, що конфіскація 80 000 доларів США, про наявність яких не було оголошено працівнику митної служби та додатково накладений штраф у розмірі 8 000 румунських леїв порушили його право на мирне володіння майном відповідно положенням статті 1 Першого протоколу до Конвенції.</p> <p><i>Оцінка Суду.</i></p> <p>Загальні принципи, які є застосовними і до цієї справи, викладені в рішенні <i>Grifhorst v. France</i> (no. 28336/02, §§ 81-83, 26 February 2009) (пункт 19 Рішення).</p> <p>Повертаючись до обставин цієї справи, Суд підкреслює, що сторонами не оспорується факт того, що накладена санкція на заявника становила втручання у його право на мирне володіння майном</p>

(пункти 18, 20 Рішення).

Суд повторює свій послідовний підхід, відповідно до якого конфіскація, навіть якщо вона передбачає позбавлення майна, підпадає під дію другого пункту статті 1 Першого протоколу до Конвенції, який дозволяє Договірним Сторонам здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів (пункт 21 Рішення).

Обов'язок декларування сум коштів, які переміщуються через кордон, чітко передбачений положеннями національного законодавства та правом Європейського Союзу. Національним законодавством передбачено санкції у випадку недекларування: штраф та конфіскація суми коштів. Таким чином, Суд дійшов висновку, що втручання у майнові права заявника було передбачено законом відповідно вимог статті 1 Першого протоколу до Конвенції (пункт 22 Рішення).

Суд також вважає, що втручання переслідувало легітимну мету в загальних інтересах, а саме боротьба із легалізацією коштів, отриманих злочинним шляхом (відмивання) (пункт 23 Рішення).

Відповідно, Суду необхідно встановити, чи було дотримано розумного балансу між цілями, які були застосованими для досягнення цієї мети, і захистом права заявника на мирне володіння майном. Розумного балансу не буде досягнуто у тому разі, якщо на заявника було накладено індивідуальний та надмірний тягар (пункт 24 Рішення).

Суд підкреслює, що заявника було визнано винним лише у вчиненні адміністративного правопорушення, що полягало у недекларуванні/неповідомленні митним органам про суму коштів у 80 000 доларів США, які він перевозив. Не було встановлено того факту, що конфіскована сума була отримана ним незаконно. Заявник пред'явив письмові докази того, що кошти були отримані внаслідок продажу його майна, проте це не мало значення для національних судів, оскільки національне законодавство передбачало автоматичну конфіскацію будь-яких незадекларованих коштів. Більше того, нічого не вказує на те, що конфіскувавши кошти у розмірі 80 000 доларів США у заявника, органи влади намагались запобігти будь-якій злочинній діяльності, наприклад, легалізації коштів отриманих злочинним шляхом (відмивання коштів) (пункт 25 Рішення).

Конфіскація як різновид санкції у цій справі мала суто запобіжний та каральний характер.

Проте не було наведено переконливих причин того, що лише накладення штрафу було б недостатнім для досягнення стримувального та карального ефекту та запобіганню майбутніх порушень вимог декларування. У світлі цих обставин Суд дійшов висновку, що конфіскація всієї суми коштів, яка мала б бути

	<p>задекларована, із додатковим накладенням на заявника санкції у вигляді штрафу була непропорційною. Суд не може не звернути увагу, що Суд Європейського Союзу нещодавно вирішив, що сукупний штраф, який складався із штрафу та конфіскації всієї суми незадекларованих коштів не був пропорційним (рішення Суду ЄС від 30 січня 2019 року; об'єднані справи № С-335/18 та С-336/18) (пункт 26 Рішення).</p> <p>Враховуючи наведені вище доводи, Суд дійшов висновку, що конфіскація незадекларованої суми коштів разом із накладенням на заявника штрафу, була надмірним тягарем для нього, що було непропорційно вчиненому правопорушенню (пункт 27 Рішення).</p> <p>Відповідно, мало місце порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном).
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF CONSTANTINOVICI v. ROMANIA (Application no. 29405/16)
Зміст:	Заявниця скаржилась, що вона була ув'язнена в поліцейському відділку з вечора 26 листопада до ранку 28 листопада 2015 року, допоки Вищий касаційний суд помістив її під варту на час досудового розслідування. Впродовж цього часу заявниця була без їжі та води і одягнута в ті речі, в яких вона залишила дім.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення статті 3 Конвенції (заборона катування).
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF BĂDOIU v. ROMANIA (Application no. 33809/16)
Зміст:	У своїй скарзі до ЄСПЛ заявник скаржився на порушення пункту 1 статті 5 Конвенції у зв'язку із тим, що він незаконно

	<p>утримувався поліцією з 11 години 8 хвилин до 18 години 16 вересня 2014 року.</p> <p>16 вересня 2014 року автомобіль, за кермом якого був заявник, зупинили два офіцери дорожньої поліції для перевірки особи водія. Заявник назвав свої дані і поінформував поліцію, що не мав при собі документів, що посвідчують особу, або водійського посвідчення. Під час перевірки за базою даних було встановлено, що він перебував за кермом свого власного автомобіля.</p> <p>Надалі заявника було доставлено до поліцейського відділку с. Зебрань, де він залишився на декілька годин під наглядом працівників поліції. Заявник, зокрема, стверджував, що під час цього перебування в поліції йому не було дозволено користуватись мобільним телефоном. Пізніше заявника було доставлено до поліцейського відділку м. Ліпови, яке розташоване на відстані приблизно 10 км від місця зупинки його автомобіля. Заявник вказував, що він залишався під наглядом поліції весь час.</p> <p>Проти заявника було розпочато кримінальне провадження. Один з офіцерів поліції, який брав участь у перевірці особи заявника, склав рапорт, у якому вказав, що згідно з базою даних водійських посвідчень заявника було позбавлено права керувати транспортним засобом з 2013 року за водіння у стані алкогольного сп'яніння.</p> <p>О 18 годині цього ж дня (16 вересня 2014 року) заявника було заарештовано та поміщено під варту на 24 години до 18 години 17 вересня 2014 року.</p> <p>Заявник та його захисник скаржились на незаконне позбавлення свободи заявника до 18 години 16 вересня 2014 року.</p> <p>Зрештою, 30 червня 2015 року заявника було засуджено до покарання у вигляді позбавлення волі строком на один рік та чотири місяці умовно. У своєму зверненні до суду першої інстанції заявник стверджував, що його було незаконно позбавлено свободи 16 вересня 2014 року.</p> <p>Заявник оскаржував незаконні дії працівників поліції, що полягали у незаконному позбавленні його свободи, до прокуратури, однак згідно з позицією органів влади затримання заявника відповідало вимогам чинного законодавства.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>22/10/2019</p>

Дата набуття статусу остаточного:	22/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF VENET v. BELGIUM (Application no. 27703/16)
Зміст:	<p>Справа стосувалась провадження, в якому заявник безуспішно оскаржував досудове тримання його під вартою.</p> <p>Він скаржився, що його було неналежним чином повідомлено про судові засідання, а отже, позбавлено можливості бути присутнім на судовому засіданні Касаційного суду щодо розгляду його скарги на досудове тримання під вартою чи надати зауваження та/або заперечення на доводи Генерального адвоката.</p> <p>ЄСПЛ зазначив, що в Бельгії Генеральний адвокат Касаційного суду не був стороною провадження. Він належав до прокуратури Касаційного суду, але на відміну від прокурорів не підтримував обвинувачення, за винятком надзвичайних випадків. Його основне завдання – забезпечувати послідовність судової практики.</p> <p>У справі заявника Генеральний адвокат надав свої зауваження, проте заявник не мав змоги надати свої пояснення та/або заперечення на них з причини неналежного повідомлення про дату судового засідання щодо розгляду його скарги, в результаті чого присутнім під час судового розгляду він не був.</p> <p>ЄСПЛ вказав, що принцип змагальності мав би бути дотриманий. Це означає, що сторони мали право бути поінформованими про судові засідання та обговорювати будь-які документи або заперечення, подані до суду, навіть якщо їх надав незалежний юрист, а у цій справі – Генеральний адвокат. Суд також повторив, що принцип змагальності обов'язково дає затриманій особі та її захиснику право на отримання інформації про дату судового засідання у розумні строки, без якого таке право було б позбавлене суті.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).
Дата прийняття:	22/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	22/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF YAŞAR HOLDİNG A.Ş. v. TURKEY (Application no. 48642/07) Щодо справедливої компенсації.

Зміст:	<p>Справа стосувалася передачі управління Яшарбанком та всіма його акціями Фонду гарантування вкладів.</p> <p>У період з 1994 по 1999 роки в Яшарбанку декілька разів проводився аудит, за звітами проведення якого в банківській установі були виявлені фінансові труднощі, тому аудитор рекомендував впровадити низку заходів для покращення її фінансового стану.</p> <p>Аудитор надав звіт про діяльність банку станом на 30 вересня 1999 року та зазначив, що продовження ним банківської діяльності становитиме загрозу для прав та інтересів інвесторів і вкладників, а також для надійності та стабільності фінансової системи; зауважив, що фінансова ситуація банку більше не може бути покращена.</p> <p>Рада Міністрів (The Council of Ministers) вирішила передати управління Яшарбанком та всіма його опціонами на акції (окрім дивідендів) Фонду гарантування вкладів, а згодом передала цьому Фонду і право власності на акції. На дату передачі акцій компанії-заявникові належало 48,48 % акцій Яшарбанку.</p> <p><u>Рішенням Суду</u> від 4 квітня 2017 року ЄСПЛ констатував порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Взявши до уваги угоду про дружнє врегулювання між державою Туреччина та компанією-заявником Yaşar Holding A.Ş., ЄСПЛ вирішив виключити заяву зі списку справ щодо процедури справедливої компенсації.
Дата прийняття:	24/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	24/10/2019 (Комітет)
Назва:	CASE OF SAMOYLENKO v. UKRAINE (Application no. 45050/10)
Зміст:	Заявник скаржився, що рішення національних судів про обрання йому запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою були свавільними та необґрунтованими, що рішення судів від 6 квітня та 7 червня 2010 року про продовження йому строку тримання під вартою були ухвалені за відсутності його захисника і що заявник не мав ефективної процедури оскарження законності його перебування під вартою.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність). Порушення пункту 4 статті 5 Конвенції.
Дата прийняття:	24/10/2019

Дата набуття статусу остаточного:	24/10/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF YAKUSHCHENKO v. UKRAINE</u> (Application no. 57706/10)
Зміст:	Заявник скаржився на те, що його відповідні та важливі аргументи не були належним чином розглянуті національними судами, що становило порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	24/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	24/10/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF SIRENKO AND OTHERS v. UKRAINE</u> (Applications nos. 22964/11, 50441/13 and 57993/13)
Зміст:	Заявники скаржились, що їх перебування під вартою було незаконним та не виправданим. Окрім цього, перший заявник скаржився, що його затримання 24 березня 2009 року без відповідної санкції суду було порушенням положень національного законодавства, і що його досудове тримання під вартою було надмірно тривалим.
Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 1 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність) щодо всіх заявників. Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції щодо всіх заявників.
Дата прийняття:	24/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	24/10/2019 (Комітет)
Назва:	<u>CASE OF SHTEPA v. UKRAINE</u> (Application no. 16349/17)
Зміст:	У період між листопадом 2010 та квітнем 2014 року заявниця обіймала посаду мера м. Слов'янська. 12 липня 2014 року проти заявниці було порушено кримінальне провадження за обвинуваченням у посяганні на територіальну цілісність і недоторканність держави. Того ж дня слідчий клопотав до суду про обрання заявниці запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, мотивувавши своє клопотання

серйозністю обвинувачень або ризиком того, що вона може переховуватись та перешкоджати кримінальному провадженню, впливати на свідків або знищити чи спотворити докази, або продовжувати кримінальну діяльність, в якій обвинувачується.

13 липня 2014 року Червонозаводський районний суд м. Харкова постановив ухвалу про обрання заявниці запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, мотивуючи це підставами, наведеними вище. Зокрема, в ухвалі суду зазначено, що заявниця не проживала в м. Слов'янську за місцем реєстрації та могла чинити вплив на потерпілих і свідків як колишній мер міста. Суд не надав жодних додаткових відомостей щодо наведених вище підстав.

Тим часом, заявницю було додатково обвинувачено у тероризмі.

13 лютого 2015 року районний суд розпочав розгляд кримінального провадження щодо заявниці.

Враховуючи, що сторони кримінального провадження не подали клопотання про зміну чи скасування запобіжного заходу, суд ухвалив, що строк тримання під вартою заявниці має бути продовжений до 28 травня 2015 року.

В ході досудового розслідування та судового розгляду судами за клопотанням сторони обвинувачення строк тримання заявниці під вартою продовжувався в підсумку 20 разів.

У мотивувальній частині рішень про продовження строку тримання під вартою суди посилались на ті ж підстави, що були зазначені в рішенні суду від 13 липня 2014 року.

В ході судового засідання 20 вересня 2017 року сторона обвинувачення, посилаючись на ті ж підстави що і раніше, клопотала до суду про продовження строку тримання заявниці під вартою.

Суд дійшов висновку, що сторона обвинувачення не надала достатніх доказів наявності ризику того, що заявниця буде переховуватись та перешкоджати розслідуванню, та змінив обраний заявниці запобіжний захід на домашній арешт, звільнивши її з-під варти. Приймаючи рішення про зміну запобіжного заходу, районний суд врахував факт наявності у заявниці місця постійного проживання в м. Слов'янську (те ж саме місце, що і було до її арешту), відсутність судимостей, попередньо займану посаду мера міста та хорошу репутацію.

На даний час справа щодо заявниці перебуває на розгляді суду.

За твердженням заявниці, в ході судового розгляду дев'ятнадцять суддів, які розглядали її справу, були відведені або звільнені, перебували на лікарняному чи у відпустці по догляду за дитиною, або повністю припинили свою суддівську діяльність під тиском органів прокуратури. В результаті судовий розгляд поновлювався чотири рази.

Констатоване порушення (стаття):	Порушення пункту 3 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність). Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).
Дата прийняття:	24/10/2019
Дата набуття статусу остаточного:	24/01/2020 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF J.D. AND A v. THE UNITED KINGDOM (Applications nos. 32949/17 and 34614/17)
Зміст:	<p>Обидва заявники проживали у соціальному житлі та отримували матеріальну допомогу для оплати оренди. Після того, як у 2012 році було запроваджено нові регуляторні правила, їхні житлові пільги зменшилися, оскільки було встановлено, що вони мали на одну кімнату більше, ніж передбачалося такими правилами.</p> <p>Перша заявниця, Дж. Д., мала спеціально пристосовану власність, оскільки мешкала разом зі своєю донькою з обмеженими можливостями. Вони проживали у трикімнатній квартирі.</p> <p>Друга заявниця зазнала домашнього насильства від свого співмешканця Х., тому була включена до програми «системи сховищ», направленої на захист осіб від домашнього насильства. Зокрема, така програма означала, що її житло було перебудоване, у тому числі обладнано «кімнату паніки» на горищі для неї та її сина, до якої вони могли сховатися в разі нападу Х.</p> <p>Справа стосувалася скарги заявниць на те, що нові норми щодо житлових пільг в соціальному секторі (неофіційно відомі як «податок на кімнату») були дискримінаційними щодо них у зв'язку з їхніми особливими ситуаціями: перша заявниця піклувалася про дочку-інваліда, а друга була жертвою домашнього насильства.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 14 Конвенції (заборона дискримінації), взятої у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції (право на мирне володіння майном) щодо першої заявниці. Порушення статті 14 Конвенції взятої у поєднанні зі статтею 1 Першого протоколу до Конвенції щодо другої заявниці.

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 21.10.2019 по 25.10.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 37. – 15 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на вебсайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на вебресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua